

Mathelli - Räkna 1-6

Art.nr. 7762-596-4

Innehåll:

- 1 stor spelplan
- 4 spelbrickor med numrerad taltrappa på
- 4 spelpjäser
- 60 plastkuber
- 1 tärning

Spelinstruktion

Turas om att slå tärningen. Gå lika många steg som tärningen visar, räkna stegen högt. Räkna hur många stjärnor det finns i rutan. Ta lika många kuber från manegens mitt. En ruta utan stjärnor innebär noll kuber.

Placera kuberna valfritt i taltrappan. Tex kan tre kuber placeras alla på tredje trappsteget, eller delas upp på steg 1 och 2. Eftersom det finns max sex stjärnor i varje ruta kan max sex kuber tas åt gången.

Den numrerade trappan kan användas att lägga kuberna på, men om den inte behövs kan kubtrappan byggas stående.

Den spelare som först byggt hela sin trappa med kuber har vunnit, även om det blir kuber över. Den vinnande spelaren ställer sin taltrappa upp om den inte redan står upp.

Antal spelare: 2-4

Ålder: 4-7 år

Användningsområden: förskola, förskoleklass, åk 1, specialundervisning

Inlärningsmål

Taluppfattning 1- 6.

Kopplingen antal-siffra 1-5.

Begreppet taltrappa.

Begreppen fler, färre, lika många.

Förberedelser

Lägg den stora spelplanen med manegen mitt på bordet så att alla når den.

Ge var och en av spelarna en clownspjäs och en bricka med en numrerad trappa på.

Lägg kuberna blandade i mitten av spelplanens manege.

Spelaren går med clownen uppför trappan medan man tillsammans räknar stegen upp till fem. Sedan går man tillbaka och räknar baklänges.

De barn som vill spela vidare tills trapporna är fulla gör givetvis det. Om de inte har tålamod att spela färdigt kan de med fördel få bygga färdigt trapporna ändå.

Vid fri lek med kuberna kan barnen få experimentera och se hur långt de kan utöka trappan, och därmed sin taluppfattning.

Variant 1

Bestäm tillsammans något som gäller för rutorna med clownen på i cirkeln. De kan vara t.ex. "noll", "minus ett" eller en chansruta där man kan ha möjlighet att vinna fler kuber. Det sistnämnda kan vara användbart med elever med kort uthållighet då speltiden blir kortare.

Att stödja barn när de...**... räknar**

I det här spelet räknas det en hel del. Det betyder att det finns många tillfällen där det kan räknas fel också, eftersom barnen kanske inte är säkra i en-till-en förhållandet vid räkning, eller inte minns vilken stjärna eller ruta de redan räknat. I det här sammanhanget är barnen beroende av att en vuxen är med vid spelet. Barn i den här åldern räknar/talar ofta fortare än de rör sig, varför en vuxen kan hjälpa till genom att långsamt och tydligt räkna tillsammans med dem samtidigt som man går med spelpjäserna tex.

Om barnen redan är säkra på att räkna i ordning kan de uppmanas att räkna med enbart ögonen, utan att peka på varje stjärna. På vissa av rutorna med fem och sex stjärnor är stjärnorna medvetet placerade så att pekräkning behövs. På andra rutor finns de i lätt överskådliga mönster för att illustrera att t.ex. fem kan ses som $3+2$. Här kan vissa barn behöva räkna de enstaka stjärnorna, medan andra kanske kan känna igen tre stjärnor för att sedan fortsätta pekräkna de andra två.

Viktigt är att uppmärksamma vilken strategi barnen använder sig av för att individuellt kunna stödja barnen där de befinner sig i sin utveckling.

... delar upp antal

När barnen ska bygga sin taltrappa kan det komma fram att de fortfarande ser ett antal som en helhet. Dessa barn kan lägga tre kuber på tredje trappsteget, men nästa gång de får tre fungerar inte den strategin längre.

Variant 2

För att vinna måste man också ta bort alla kuber från taltrappan på samma sätt som man satte dit dem. Denna variant förlänger speltiden markant och ger möjlighet för barn som i början av spelet hade otur att komma igen och vinna.

På samma sätt kan det bli problem när de får sex kuber, eftersom trappan bara har fem rutor som mest.

Till att börja med bör dessa barn få fundera över hur de ska lösa det hela. Om de inte kommer på något kan den vuxne genom att ställa frågor hjälpa barnet strukturera sitt tänkande. T.ex. "Du har tre kuber nu, men steg tre är redan fullt. Vilka steg har du kvar? Hur kan du dela på de tre kuberna?" Efter att tag förstår dessa barn att de kan dela upp ett antal i mindre delar.

... lär sig konceptet taltrappa

När barn ser en taltrappa upptäcker de att stegen blir högre och högre och att de behöver allt fler kuber för att bygga ett steg. Den vuxne som arbetar med barnen kan kommentera deras observationer och introducera relevanta begrepp i samtalet: fler, färre, lika många, högre, etc.

Genom att använda frågor kan den vuxne guida barnens observationer för att göra dem mer specifika: "Hur många kuber behövs för steg ett? ... för steg fem?" Den vuxne kan också uppmärksamma barnen på kopplingen siffra/antal: "Här får det plats fem kuber, och här är siffran fem."

Eftersom trappan blir allt högre med ett steg i taget kan nyfikenheten spurras genom att tillsammans fundera över hur trappan kan fortsätta. Hur många kuber har vi? Hur hög kan trappan bli? Kan vi bygga någon liknande trappa med annat material?